

JÓZEF WIŚNIEWSKI
ur. 1933; Świętochłowice

Miejsce i czas wydarzeń	Świętochłowice; II wojna światowa; PRL
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów; II wojna światowa; PRL; okupacja hitlerowska; okupacja niemiecka; Świętochłowice; Górny Śląsk; relacje polsko-niemieckie; klęska Niemców pod Stalingradem; dzieciństwo; zabawy dziecięce; rodzina Chulin; wysiedlenia Niemców

Klęska Niemców pod Stalingradem

Pamiętam doskonale ogłoszenie komunikatu o klęsce pod Stalingradem Paulusa. Byłem u Chulinów i bawiliśmy się, mieliśmy taką grę z guzików, bramki wyrysowane na podłodze i guzki to była drużyna piłkarska i tymi guzikami się grało mecze. I w tym momencie, oni mieli radio, nastąpiła cisza, to pamiętam jak dzisiaj, bo to radio było dosyć głośne. Oni cały czas słuchali, bo najpierw ogłosili że Niemcy już są w Stalingradzie. Przecież radosne pieśni były i tak dalej. No i coraz gorzej tam, coraz gorzej, no i w pewnym momencie grobową cisza w tym radiu, ogłoszony komunikat, że feldmarszałek Paulus i 6. Armia dostała się do niewoli. Zagrali jakiś marsz żałobny, hymn, no i oni wszyscy wstali w mieszkaniu - heil Hitler, rękę trzymali w trakcie tego hymnu, no i żałoba. Od razu babcia jego kazała nam to wszystko zwijać, no bo ogłosili żałobę przecież wtedy narodową. Niemcy [spuścili] nos na kwintę i od tego czasu zaczął się, można powiedzieć, już inny stosunek, od bitwy stalingradzkiej, to pamiętam, wyczuwało się od kolegów niemieckich do nas inny stosunek. I tak czym bliżej, to już oni zaczęli mówić: „Hitler kaput” „Deutschland kaput” sami oni. Już zaczęli się do nas zbliżać. Tym Chulinom zresztą pomagałem i mój ojciec nawet, jak byli wysiedleni. Pomogliśmy im meble załadować na samochód. Oni mieszkali w tym obozie jeńców radzieckich, przejściowo, bo ich wszystkich zgromadzili i potem ich te meble ładowaliśmy do wagonów towarowych. Ja ich żegnałem na dworcu.

Data i miejsce nagrania	2015-03-19, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Tomasz Czajkowski
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"